Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту історії, права та міжнародних відносин
_____ Ю.В. Подрез
«01» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітньо-професійна програма Право

Перший рівень вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією НН інституту історії, права та міжнародних відносин
«31» серпня 2021 р.
Голова: Моцак С.І., кандидат педагогічних наук, доцент

Суми – 2021

Розробники:

Іваній О.М. – завідувач кафедри права та методики викладання правознавства, доцент, кандидат педагогічних наук;

Кучук А.М. – професор кафедри права та методики викладання правознавства, професор, доктор юридичних наук

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та методики викладання правознавства

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри
кандидат педагогічних наук, доцент _____ О.М. Іваній

Зміст

1. Вимоги щодо рівня сформованості знань, умінь та навичок відповідно до освітнього рівня 4
2. Критерії оцінювання 5
3. Зміст навчального матеріалу, що виноситься на екзамен 7
4. Перелік питань, які виносяться на екзамен 7
5. Практичні завдання, які виносяться на екзамен 16
6. Список рекомендованої літератури 22

1. ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОГО РІВНЯ

Мета екзамену: під час складання комплексного кваліфікаційного екзамену здобувач вищої освіти повинен продемонструвати здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

При складанні екзамену здобувач вищої освіти **має продемонструвати:**

знання:

1) на понятійному рівні: систему вихідних для всієї юридичної науки категорій;

2) на фундаментальному рівні: основні концепції та теорії правознавства;

3) на практично-творчому рівні: види юридичної діяльності, їх особливості та стадії здійснення, а також правові процедури захисту прав і свобод людини,

вміння:

1) на репродуктивному рівні: відтворювати зміст правових категорій та основних положень концепцій і теорій правознавства;

2) на алгоритмічному рівні: тлумачити та застосовувати положення чинного законодавства;

3) на евристичному рівні: знаходити шляхи для розв'язання нетипових, нестандартних завдань, які виникають у процесі правороз'яснювальної та правозастосовної діяльності;

4) на творчому рівні: здійснювати юридичну кваліфікацію правової поведінки суб'єктів та обґрунтовувати законність і доцільність правових рішень, що приймаються, складати відмовідні процесуальні документи.

навички:

1) на репродуктивному рівні: вільного оперування понятійним апаратом юридичної науки;

2) на алгоритмічному рівні: аналізу нормативно-правових актів та визначення їх місця у правовій системі;

3) на евристичному рівні: переконливо та аргументовано обстоювати думку з приводу правових явищ.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати складання екзамену оцінюються, виходячи з наступних критеріїв:

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	**Теоретична частина** Оцінка «відмінно» ставиться коли студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення. **Практична частина** Сформовані необхідні практичні навички. Студент правильно розв'язав практичне завдання та достатньо повно аргументував свою відповідь: продемонстрував навички тлумачення юридичних норм права та їх реалізації, в тому числі у формі правозастосування.
82 – 89	**Теоретична частина** Оцінка «добре» ставиться коли студент має гнучкі знання в межах навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. **Практична частина** В основному сформовані необхідні практичні навички. Студент у цілому правильно розв'язав практичне завдання, однак недостатньо повно аргументував свою відповідь: продемонстрував навички тлумачення юридичних норм та їх реалізації, в тому числі у формі правозастосування.
74 – 81	**Теоретична частина** Оцінка «добре» ставиться коли студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє роботи висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень. **Практична частина** В основному сформовані практичні навички. Студент у цілому

	правильно розв'язав практичне завдання, однак недостатньо повно його аргументував свою відповідь: продемонстрував навички тлумачення юридичних норм та їх реалізації, в тому числі у формі правозастосування.
64 – 73	**Теоретична частина** Оцінка «задовільно» ставиться коли студент відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності. **Практична частина** В основному сформовані необхідні практичні навички. Слухач у цілому правильно розв'язав практичне завдання, однак недостатньо повно аргументував свою відповідь: продемонстрував навички тлумачення юридичних норм та їх реалізації, в тому числі у формі правозастосування.
60 – 63	**Теоретична частина** Оцінка «задовільно» ставиться коли у студента відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення. **Практична частина** Не сформовані деякі практичні навички. Слухач в цілому правильно розв'язав практичне завдання, однак не аргументував своєї відповіді: продемонстрував лише окремі навички тлумачення юридичних норм права та їх реалізації, в тому числі у формі правозастосування.
35 – 59	**Теоретична частина** Оцінка «не задовільно» ставиться коли студент не логічно та незрозуміло відтворює навчальний матеріал. **Практична частина** Не сформовані необхідні практичні навички. Слухач неправильно розв'язав практичне завдання та не аргументував своєї відповіді: Не продемонстрував навичок тлумачення юридичних норм та їх реалізації, в тому числі у формі правозастосування.
1 – 34	**Теоретична частина** Оцінка «не задовільно» ставиться коли студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. **Практична частина** Не сформовані необхідні практичні навички. Слухач неправильно розв'язав практичне завдання та не аргументував своєї відповіді: Не продемонстрував навичок тлумачення юридичних норм права та їх реалізації, в тому числі у формі правозастосування.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	**A**	**відмінно**
82 – 89	**B**	**добре**
74 – 81	**C**	
64 – 73	**D**	**задовільно**
60 – 63	**E**	
35-59	**FX**	**незадовільно з можливістю повторного складання**
1 – 34	**F**	**незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни**

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН[1]

Питання та завдання екзамену охоплюють зміст таких навчальних дисциплін: адміністративний процес, господарське право, господарський процес, земельне право, кримінальне право, кримінальний процес, освітнє право, цивільне право, цивільний процес. При цьому зміст матеріалу, що виноситься на підсумкову атестацію, охоплює зміст відповідних навчальних дисциплін, що повною мірою відображається у робочих програмах освітніх компонентів.

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЯКІ ВИНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

1. Автономія закладу освіти
2. Адміністративна відповідальність за земельні правопорушення.
3. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування.
4. Адміністративний позов та способи адміністративно-судового захисту.
5. Адміністративні провадження за зверненнями.
6. Адміністративні провадження за ініціативою органів публічного адміністрування.
7. Адміністративні процедури.
8. Адміністративні стягнення.
9. Адміністративно-правові норми та адміністративні правовідносини.
10. Апеляційне та касаційне провадження в адміністративному судочинстві.

---

[1]. Зміст матеріалу, що виноситься на підсумкову атестацію, охоплює зміст відповідних навчальних дисциплін, що повною мірою відображається у робочих програмах освітніх компонентів

11. Арешт майна. Підстави для арешту майна.

12. Атестація педагогічних працівників

13. Взаємозв'язок досудового врегулювання спорів та питання укладання, зміни та розірвання господарських договорів.

14. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).

15. Види адміністративних процедур (реєстраційні процедури, дозвільні процедури, інспекційні процедури, процедури щодо притягнення до адміністративної відповідальності, процедури за заявою особи).

16. Види забезпечувальних заходів в господарському процесі.

17. Види кримінальних правовопрушень.

18. Види перегляду судових рішень у кримінального провадження.

19. Види позовної давності. Зміна тривалості позовної давності. Початок перебігу позовної давності.

20. Види юридичної відповідальності у галузі земельних правовідносин.

21. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

22. Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню.

23. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою: підстави, порядок, наслідки.

24. Визнання фізичної особи недієздатною.

25. Виконання судових рішень в адміністративних справах.

26. Виконання судових рішень як стадія цивільного процесу.

27. Вимоги до освіти та професійної кваліфікації педагогічного працівника

28. Вина та її форми у кримінальному праві.

29. Вчення про кримінально протиправне діяння.

30. Господарське договірне право

31. Господарське законодавство: загальна характеристика

32. Господарське право України як елемент національної системи права.

33. Господарські процесуальні норми.

34. Господарські процесуальні правовідносини.

35. Господарсько-правова відповідальність

36. Громадське самоврядування в закладі освіти та наглядова рада

37. Джерела (форми) господарського права.

38. Джерела адміністративного процесуального права.

39. Джерела цивільного процесуального права. Конституція України як джерело цивільного процесуального права.

40. Дія кримінального закону у часі та просторі.

41. Добровільна відмова як інститут кримінального права.

42. Довіреність: поняття, види, форма, строк.

43. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.

44. Економіка як об'єкт адміністративно-правового регулювання.

45. Експертиза та підстави її проведення.

46. Забезпечення доказів.
47. Забезпечення якості освіти в Україні
48. Забезпечувальні заходи в господарському процесі.
49. Загальна правова характеристика обмежень та обтяжень прав на землю.
50. Загальна правова характеристика приватизації земельних ділянок.
51. Загальна правова характеристика юридичної відповідальності у земельному праві.
52. Загальна характеристика господарських правовідносини.
53. Загальна характеристика законодавства про адміністративний процес.
54. Загальна характеристика земельних правовідносин.
55. Загальна характеристика окремого провадження у цивільному судочинстві.
56. Загальна характеристика речового права.
57. Загальна характеристика суміжних прав.
58. Загальна характеристика та види права спільної власності.
59. Загальна характеристики джерел земельного права.
60. Загальний та спеціальний адміністративно-правовий статус приватних осіб.
61. Загальні вимоги, додержання яких є необхідним для чинності правочину.
62. Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві.
63. Загальні засади правового регулювання адміністративних проваджень.
64. Загальні положення адміністративної правосуб'єктності суб'єктів адміністративного права.
65. Загальні положення про господарсько-процесуальну юрисдикцію.
66. Загальні положення про досудове врегулювання господарських спорів.
67. Загальні положення про правовий алгоритм розгляду справи у господарському судочинстві.
68. Загальні положення про правові режими володіння, користування та розпорядження землею.
69. Загальні положення про учасників господарського судового процесу.
70. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду
71. Захист господарських прав та інтересів суб'єктів господарського права
72. Звільнення від кримінальної відповідальності
73. Земельні правовідносини та юридичні факти.
74. Зміст адміністративного процесу.
75. Зміст освітніх правовідносин
76. Інститут відновлення платоспроможності та банкрутства
77. Інститут захисту економічної конкуренції (антимонопольно-конкуренгне право)
78. Інститут захисту прав споживачів

79. Керівник закладу освіти та колегіальні органи управління
80. Класифікаційні види адміністративних проваджень.
81. Кримінальна відповідальність за злочини у галузі земельних
82. Кримінальне право як елемент системи національного права.
83. Кримінальне провадження на підставі угод.
84. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.
85. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
86. Кримінальні правопорушення проти власності.
87. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки та громадського порядку.
88. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.
89. Кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.
90. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.
91. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України.
92. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.
93. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.
94. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
95. Медіація як засіб вирішення адміністративних суперечок.
96. Міжнародне економічне співробітництво та зовнішньоекономічна діяльність України
97. Міжнародні договори як джерела земельного права.
98. Міжнародні договори. як джерела адміністративного права
99. Множинність кримінальних правопорушень.
100. Момент виникнення права власності у набувача майна за договором.
101. Неосудність як правовий інститут.
102. Нікчемні правочини.
103. Нормативні правила застосування законодавства господарськими судами.
104. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи.
105. Обставини, що виключають злочинність діяння
106. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу.
107. Обшук та його види.
108. Оголошення фізичної особи померлою: підстави, порядок, наслідки.
109. Організаційно-правовий статус закладів освіти
110. освітніх закладів
111. Основні принципи освітнього права
112. Особисті та майнові права на об’єкти суміжних прав. Строки чинності суміжних майнових прав.
113. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.

114. Особливості господарсько-процесуальної юрисдикції у справах за участю іноземних осіб.

115. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

116. Особливості провадження в окремих категоріях адміністративних справ.

117. Особливості укладення, зміни, припинення трудового договору з

118. педагогічними та іншими працівниками освітніх закладів

119. Перевірка і оцінка доказів та їх джерел. Належність, достовірність і допустимість доказів.

120. Підвищення кваліфікації педагогічних (науково-педагогічних) працівників

121. Підприємництво та некомерційне господарювання

122. Підслідність та її види.

123. Підстава кримінальної відповідальності.

124. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків.

125. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративних правовідносин.

126. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими обставинами.

127. Підстави припинення права власності.

128. Повноваження суду при розгляді заяви про перегляд заочного рішення. Підстави для перегляду, скасування, оскарження заочного рішення.

129. Поворот виконання.

130. Покарання, не пов'язані з місцями несвободи.

131. Покарання, пов'язані з місцями несвободи.

132. Покарання. В кримінальному праві.

133. Поняття адміністративного процесу.

134. Поняття адміністративно-процесуальних відносин.

135. Поняття адміністративно-процесуальних норм.

136. Поняття господарського судоустрою.

137. Поняття господарського судочинства.

138. Поняття господарської діяльності.

139. Поняття джерел господарського процесуального права.

140. Поняття дисциплінарних процедур.

141. Поняття дозвільних процедур.

142. Поняття доказів, та їх класифікація.

143. Поняття заповіту та його види. Умови його дійсності.

144. Поняття заходів забезпечення кримінального провадження та їх види.

145. Поняття і види державних освітніх стандартів

146. Поняття і види джерел освітнього права

147. Поняття і види спадкування. Склад спадщини.

148. Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі.

149. Поняття і сутність наказного провадження і судового наказу.
150. Поняття інспекційних процедур.
151. Поняття позовної давності та межі її застосування.
152. Поняття права власності.
153. Поняття права інтелектуальної власності та його співвідношення з правом власності.
154. Поняття правочину та його види.
155. Поняття провадження у сфері публічного адміністрування.
156. Поняття реєстраційних процедур.
157. Поняття сторін в цивільному процесі, їх процесуальні права та обов'язки.
158. Поняття та види джерел цивільного права
159. Поняття та значення засад кримінального провадження.
160. Поняття та класифікація адміністративних проваджень.
161. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності.
162. Поняття цивільно-процесуальних правовідносин. Передумови виникнення цивільно-процесуальних правовідносин.
163. Поняття юридичної особи.
164. Поняття, види і загальна характеристика освітніх правовідносин
165. Поняття, види і стадії цивільного судочинства.
166. Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Класифікація слідчих (розшукових) дій.
167. Поняття, види, структура норм цивільного процесуального права та їх дія.
168. Поняття, елементи та види цивільних правовідносин.
169. Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування.
170. Поняття, ознаки та юридичний склад адміністративного правопорушення.
171. Поняття, підстави і умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування.
172. Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру.
173. Поняття, принципи, державні гарантії соціального захисту здобувачів
174. Поняття, стадії судового розгляду цивільних справ.
175. Поняття, суб'єкти та об'єкти патентного права.
176. Порядок надання адміністративних послуг.
177. Права і обов'язки засновника закладу освіти
178. Права і соціальний захист здобувачів
179. Права та обов'язки батьків здобувачів освіти
180. Право апеляційного провадження та порядок його реалізації в цивільному процесі.
181. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

182. Право на позов. Право на пред'явлення позову і процесуальний порядок його реалізації.

183. Право спільної сумісної власності.

184. Право спільної часткової власності.

185. Правова характеристика договірного забезпечення земельних відносин.

186. Правова характеристика емфітевзису та суперфіцію.

187. Правова характеристика земельного сервітуту.

188. Правова характеристика інших обмежень та обтяжень прав на землю.

189. Правова характеристика Кодексу України з процедур банкрутства.

190. Правова характеристика права власності на землю.

191. Правова характеристика права землекористування та інших прав на землю.

192. Правова характеристика права розпорядження землею.

193. Правове регулювання відносин власності та інших речових прав у сфері господарювання

194. Правовий порядок здійснення адміністративного судочинства.

195. Правовий порядок та загальні засади притягнення до адміністративної відповідальності.

196. Правовий порядок укладання та виконання адміністративних договорів.

197. Правовий режим земель водного фонду.

198. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.

199. Правовий режим земель лісогосподарського призначення.

200. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

201. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

202. Правовий режим земель рекреаційного, оздоровчого та історико-культурного призначення.

203. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.

204. Правовий статус господарського товариства

205. Правовий статус об'єднань суб'єктів господарювання

206. Правовий статус підприємства

207. Правовий статус сторін та третіх осіб господарського судового процесу.

208. Правовий статус суб'єктів господарювання

209. Правовий статус учасників господарського судового процесу.

210. Правові аспекти виконання рішень у справі про адміністративні правопорушення.

211. Правові аспекти доказування в господарському процесі.

212. Правові аспекти приватно-правової відповідальності у галузі земельних правовідносин.

213. Правові аспекти прийняття рішень у справі про адміністративні правопорушення.

214. Правові засади інвестування га інноваціювання господарської діяльності

215. Правові засади організації та здійснення госиодарсько-горговельної діяльності

216. Правові засади організації та здійснення господарської будівельної діяльності

217. Правові засади організації та здійснення сільськогосподарської діяльності

218. Правові засади організації та здійснення транспортної діяльності

219. Правові засади організації та здійснення фінансової діяльності

220. Правові засоби та механізми інституту публічного регулювання господарської діяльності.

221. Правові моделі та режими приватизації земельних ділянок.

222. Правові основи вищої освіти

223. Правові основи дошкільної освіти

224. Правові основи повної загальної середньої освіти

225. Правові основи позашкільної освіти

226. Правові основи професійної (професійно-технічної) освіти

227. Правові основи та особливості діяльності третейських судів.

228. Правові основи та особливості наказного провадження у господарському процесі.

229. Правові основи та особливості позовного провадження у господарському процесі.

230. Правові основи та особливості розгляду господарських справ у порядку спрощеного позовного провадження.

231. Правові основи фахової передвищої освіти

232. Правові особливості окремих видів адміністративних проваджень та процедур.

233. Правові особливості проваджень у справах про адміністративні правопорушення.

234. правовідносин.

235. Правопорушення у сфері господарювання.

236. Предмет господарського процесуального права.

237. Предмет освітнього права

238. Предмет, межі і суб'єкти доказування у кримінальному провадженні.

239. Прийняття спадщини. Строк прийняття спадщини та наслідки його пропущення.

240. Принципи адміністративного процесуального права.

241. Принципи господарського процесуального права.

242. Прозорість та інформаційна відкритість закладу освіти

243. Процесуальне правонаступництво: поняття та види.

244. Процесуальні строки в адміністративному судочинстві.
245. Публічне управління та регулювання господарської діяльності.
246. Публічно-приватне партнерство
247. Ресурси у сфері господарювання
248. ризначення покарання.
249. Робочий час, час відпочинку і оплата праці педагогічних працівників
250. Розгляд справ про визнання громадянина безвісно відсутнім чи оголошення його померлим.
251. Розгляд справ про визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним.
252. Розгляд справ про усиновлення дітей, що проживають на території України громадянами України.
253. Санкції цивільного процесу.
254. Система господарських судів.
255. Система засад кримінального судочинства і правові гарантії їх реалізації.
256. Система освітнього права
257. Система принципів цивільного процесуального права їх класифікація.
258. Система судоустрою в адміністративному судочинстві.
259. Система та принципи галузі земельного права.
260. Системоутворюючі фактори господарського процесуального права.
261. Склад кримінального правопорушення.
262. Слідчий експеримент.
263. Спадкоємці. Право на спадкування.
264. Спеціальні режими господарювання
265. Співучасть у кримінальному правопорушенні.
266. Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків.
267. Стадії адміністративних проваджень.
268. Стадії адміністративного судочинства.
269. Стадії кримінального правопорушення.
270. Сторони та інші учасники кримінального провадження.
271. Суб'єкти та об'єкти авторського права.
272. Суб'єкти, які розглядають і вирішують адміністративні справи.
273. Судова практика як джерело господарського процесуального права.
274. Судове засідання як процесуальна форма розгляду цивільних справ
275. Судові акти в системі джерел земельного права.
276. Судові доручення в міжнародному цивільному процесі.
277. Судові рішення як джерела адміністративного права та акти тлумачення норм права.
278. Сутність і значення стадії судового розгляду.
279. Суть і завдання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження.

280. Тимчасовий доступ до речей і документів.
281. Управління у сфері внутрішніх справ.
282. Управління у сфері закордонних справ.
283. Управління у сфері культури.
284. Управління у сфері молоді та спорту.
285. Управління у сфері національної безпеки.
286. Управління у сфері оборони держави.
287. Управління у сфері освіти та науки.
288. Управління у сфері охорони здоров'я населення.
289. Управління у сфері соціальної та інформаційної політики.
290. Управління у сфері юстиції.
291. Фактична та юридична помилки в кримінальному праві.
292. Фізична особа як підприємець.
293. Форма заповіту. Порядок посвідчення заповіту.
294. Характеристика Господарського процесуального кодексу України.
295. Характеристика законодавства про адміністративні правопорушення.
296. Цивільна дієздатність фізичної особи та її зміст.
297. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи приватного права. Органи юридичної особи.
298. Цивільна правоздатність фізичної особи.
299. Юридичні особливості прийняття рішень в наказному провадженні у господарському процесі.
300. Юридичні особливості прийняття рішень в позовному провадженні у господарському процесі.

5. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ, ЯКІ ВИНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

1. Антонов з метою покататися верхи незаконно заволодів конем, який належав його сусіду Кондратьєву. Проскакавши на коні декілька кілометрів,він покинув його на лузі. Слідчий кваліфікував дії Антонова за ч. 1 ст. 289 КК України як незаконне заволодіння транспортним засобом. При цьому мотивуючи таке рішення він пояснив, що хоч згідно з приміткою до ст. 286 КК України коня не можна визнати транспортним засобом, однак дії Антонова мають досить високий ступінь суспільної небезпеки, а з усіх статей КК України тільки ст. 289 передбачає відповідальність за діяння, подібне до того, що вчинив Антонов.

Чи є рішення слідчого правильним?

2. Ніколаєв, щоб постріляти голубів, украв із кабінету військової підготовки спортивної школи нарізну гвинтівку СВД і дві пачки патронів до неї. Його дії були кваліфіковані за ч. 1 ст. 262 КК. У суді захисник заперечував про таку кваліфікацію, аргументуючи це тим, що буквальний текст ст. 262 КК нічого не говорить про крадіжку, просив суд про застосування ч. 1 ст. 185 КК, у

якій передбачена відповідальність за крадіжку майна. Прокурор, заперечуючи це доведення захисника, вказував, що термін «викрадення», який використовується у ст. 262 КК, вміщує в себе крадіжку, тому дії Ніколаєва кваліфіковано правильно.

Дайте відповіді на такі питання: яке тлумачення ст. 262 КК застосовує захисник? Які способи тлумачення ст. 262 КК застосовує прокурор? Яке рішення питання слід вважати правильним?

3. Пахомов пізно ввечері повернувся до свого будинку в стані алкогольного сп'яніння і почав шукати дружину, яка, побоюючись його, пішла до сусідів. Оскільки було темно, Пахомов запалював сірники і кидав їх на підлогу. Не знайшовши дружину, він пішов на вулицю. Від одного з необережно кинутих Пахомовим сірників виникла пожежа, внаслідок якої спалахнув будинок, що належав Пахомову.

Чи можна визнати діяння Пахомова кримінальним правопорушенням?

4. Корякін, який відпочивав на березі моря, знайшов у піску золотий годинник, на зворотній стороні якого було зроблено дарчийнадпис на ім'я Вишневського. Через деякий час при випадковій зустрічі в ресторані Вишневський упізнав свій годинник. Слідчий кваліфікував діяння Корякіна за ст. 193 КК України.

Чи правомірні дії слідчого? Чи можна визнати діяння Корякіна злочином?

5. Рядового строкової військової служби Потапова було притягнуто до кримінальної відповідальності за ч. 1 ст. 407 КК України. Як було з'ясовано, Потапов о 22 год. 11 червня 2012 р., маючи намірпровідати тяжко хворого батька, самовільно залишив військову частину і поїхав додому, звідки повернувся о 22 год. 30 хв. 14 червня 2012 р. Намір відвідати хворого батька крім показань обвинуваченого підтверджується довідкою про інвалідність і знаходження на стаціонарному лікуванні його батька. Крім того, в справі встановлено, що Потапов неодноразово звертався до командування з проханням надати йому короткострокову відпустку, в чому йому було відмовлено; самовільно знаходився поза військовою частиною протягом нетривалого часу і самостійно повернувся до місця служби, щиро розкаявся у вчиненому, під час проходження служби характеризувався позитивно.

Чи правомірне притягнення Потапова до кримінальної відповідальності? Чи є підстави для застосування до нього ч. 2 ст. 11 КК України?

6. Канчук умисно поширив, тобто повідомив невизначеному колу осіб заздалегідь неправдиві вигадки, що ганьблять особу громадянина Петрощука. Останній подав заяву до правоохоронних органів з проханням притягнути Канчука до кримінальної відповідальності. У задоволенні заяви було відмовлено.

Вирішіть питання про правомірність такої відмови. Чи можна визнати діяння Канчука кримінальним правопорушенням?

7. Умнова підробила 2 білета державної лотереї на виграшну суму 740 грн. Вона вирізала цифри із одних лотерейних білетів і наклеїла їх на цифрові позначення інших, фальсифікуючи номери, на які випали виграш. Підроблені

білети вона пред'явила в ощадбанк. Однак касир помітила підробку, і Умнова була затримана. Під час обшуку в квартирі Умнової були знайдені ще 3 підроблених білета, на які випали виграші на суму 1700 грн.

Дайте оцінку діям Умнової.

8. Знаючи, що Логвінов, вирішив помститися Романченку за те, що він спокусив його дружину, Кудінов підкинув на поріг будинку Логвінова вогнепальну зброю. Логвінов знайшов підкинуту йому зброю і, скориставшись нею, убив Романченка.

Суд визнав Логвінова виконавцем, а Кудінова – пособником вбивства. Чи вірне рішення прийняв суд?

9. 16-річний Штань, не маючи посвідчення на керування автомобілем, без дозволу взяв автомобіль батька ВАЗ-2101. Рухаючись людною вулицею, вінрозраховував об'їхати людей, але, не маючи досвіду керування автомобілем, наїхав на Петрову, яка загинула.

Проаналізуйте та надайте правову оцінку дій Штань

10. Костенко поділився зі своїм знайомим Левченком задумом написати оповідання, і розповів, чому воно буде присвячено, про що в ньому буде іти мова, тобто повністю виклав основний зміст оповідання. Через деякий час Левченко опублікував під своїм ім'ям оповідання, яке за змістом повністю співпадало з задумом Костенка.

Визначте, чи є в діях Левченка ознаки складу кримінального правопорушення?

11. Бортнік за рішенням суду було засуджено згідно ч. 3 ст. 185 КК України за те, що вона працюючи касиром ДП «Спринтер-Київ» викрала з каси гроші у сумі 242000 грн.

Визначіть, чи вірне рішення суду?

12. Савченко, Мухін, Колодько, Дібров і Палій були засуджені за ч. 3, 5 ст. 185, ч. 5 ст. 187 та ч. 1 ст. 255 КК України за те, що впродовж двох років викрадали велику рогату худобу з сільськогосподарських підприємств та приватних господарств, а також здійснили декілька розбійних нападів з тією ж самою метою.

Визначте, чи правильне рішення суду?

13. Зощенко, працюючи начальником виробничої дільниці, умисно завищував обсяги робіт, що виконувалися його знайомим Борискіним, внаслідок чого Борискіну було незаконно нараховані і виплачені 21 тис. грн. Частину цих грошей Борискін в якості винагороди передав Зощенко.

Вирішіть питання про відповідальність Зощенко і Борискіна.

14. Військовий конструктор Збитко, працюючи в державній установі, розробив новий пристрій, який значно покращував точність систем наведення на зенітно-ракетних комплексах. Однак про свій винахід він не повідомив керівництву, а зв'язався з представниками іноземної фірми, які запропонували йому значні кошти за передачу документації про винахід. В момент передачі документації Збитко було затримано представниками правоохоронних органів.

Вирішіть питання про відповідальність Збитко.

15. Під час провадження досудового слідства по підозрі Федоренка у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 152 КК України (зґвалтування неповнолітньої), виникла необхідність провести освідування підозрюваного відповідно до вимог ст. 241 КПК України. Оскільки слідчий мав намір самостійно провести освідування підозрюваного, він запросив понятого й оглянув підозрюваного Федоренка. Про результати проведеного освідування слідчий склав акт, який підписав підозрюваний Федоренко й сам слідчий. З'ясуйте, чи не були допущені слідчим порушення кримінально-процесуальної форми. Якщо так, то які саме?

15. На досудовому розслідуванні як захисник підозрюваного брав участь адвокат Левінсон. Однак під час судового засідання підозрюваний заявив клопотання про відкладення судового розгляду, оскільки захисник зайнятий в іншому судовому процесі. Головуючий в судовому засіданні відмовив в задоволенні клопотання та призначив тимчасово як захисника Гросмана. Незадоволений поведінкою Гросмана в судовому засіданні, підозрюваний відмовився від його послуг та ще раз заявив клопотання про запрошення як захисника Левінсона, для чого просив відкласти судовий розгляд на півтора-два тижні. Оцініть дії судді на предмет дотримання засад кримінального провадження.

16. Ознайомившись з матеріалами кримінального провадження, прокурор дійшов висновку, що підозрюваний Шкурко, котрий свою вину у вчиненні інкримінованого йому злочину, не визнає, дає неправдиві показання. З метою отримання від підозрюваного необхідних показань, прокурор дав вказівку слідчому, що здійснював це кримінальне провадження, вирішити питання про зміну запобіжного заходу відносно Шкурка на більш суворий. Як повинен діяти слідчий?

17. Під час допиту як свідка у кримінальному провадженні про хуліганство Сєрова повідомила, що безпосередньо вона хуліганських дій не бачила, проте чула в дворі розмови про обставини цього злочину. Чи має доказове значення інформація, повідомлена Сєровою?

18. 20 грудня 2020 року о 15 год. 00 хв. Мартинюка було затримано на підставі п.2 ч.2 ст.207 КПК України. 23 грудня о 11 год. 20 хв. щодо нього слідчим суддею була винесена ухвала про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою строком 50 днів. Визначте дату закінчення дії ухвали про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Чи зміниться ця дата, якщо вона буде припадати на неробочий день?

19. Прохоров був затриманий працівниками поліції о 10 год. 10 хв. на місці вчинення квартирної крадіжки та доставлений до органу внутрішніх справ о 11 год. 20 хв. Через зайнятість іншими справами протокол затримання було складено о 14 год. 00 хв., де вказали, що підставою затримання є підозра у вчиненні квартирної крадіжки, а часом затримання –14 год. 00 хв.. Оцініть дотримання вимог процесуального законодавства при складанні протоколу про затримання?

20. Під час огляду місця події на полі, коли слідчий за участю судовомедичного експерта перейшов до огляду трупа, понята Петренко знепритомніла, побачивши знівечене обличчя загиблого. Як бути слідчому, маючи на увазі, що огляд проводився у безлюдному місці, де були, крім самого слідчого, привезених понятих та експерта, ще два працівники міліції? Чи може він продовжити огляд з одним понятим?

21. Після доставлення затриманого Петрова до органу досудового розслідування з'ясувалось, що він є адвокатом. У зв'язку із цим слідчий негайно повідомив підозрюваному про його права, а також за погодженням з прокурором районної прокуратури вручив Петрову повідомлення про підозру. Оцініть дії слідчого.

22. Підозрюваний у порушенні правил безпеки руху, що спричинило смерть потерпілого (ч. 2 ст. 286 КК України) Краснов, щодо якого було обрано запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання, самовільно виїхав із міста Києва у невідомому напрямку. У зв'язку з чим слідчий виніс постанову про зупинення досудового розслідування, оголошення розшуку і зміну запобіжного заходу щодо підозрюваного Краснова на тримання під вартою. Оцініть рішення слідчого.

23. У підготовчому судовому засіданні, що проходило у Березанському міському суці Київської обл., з'ясувалося, що більшість свідків у кримінальному провадженні проживають у сусідньому Баришівському районі Київської обл. Чи має право суд передати провадження для розгляду до Баришівського міського суду?

24. Законний представник виправданого Уварова у касаційному порядку оскаржив ухвалу про застосування примусових заходів виховного характеру суду першої інстанції. Суд касаційної інстанції відмовив у задоволенні скарги, мотивуючи це тим, що це судове рішення не переглядалось в апеляційному порядку. Чи правомірні дії суду касаційної інстанції? Які судові рішення можуть бути оскаржені в касаційному порядку?

25. Засуджений Ціколенко, який відбував покарання у виправній колонії, захворів тяжкою хворобою. Дружина засудженого звернулась до адміністрації колонії з клопотанням про звільнення Ціколенка від подальшого відбуття покарання і передачу його їй для піклування. В якому порядку може бути вирішене клопотання дружини засудженого?

27. Гр. Іванов звернувся в суд з позовною заявою про поновлення на роботі, вважаючи, що за скороченням штату він був звільнений незаконно. До позовної заяви він додав виробничу характеристику, а щодо інших документів, що свідчать про його переважне право залишення на роботі, а також документів про його роботу і звільнення, заявив, що він не в змозі їх надати і просив суд їх витребувати.

Суддя ухвалив та направив ухвалу позивачу, у якій вказав, що збирання доказів не входить до обов'язків суду і що справа не буде розглянута, якщо позивачем не будуть представлені необхідні докази.

Чи правильно поступив суддя, прийнявши та направивши позивачу ухвалу зазначеного змісту? Якими нормами ЦПК України і якими принципами цивільного процесуального права повинен керуватися суддя при вирішенні питання щодо отримання необхідних доказів у справі? Які основні риси цих принципів?

28. Між двома членами ЖБК виник спір щодо переважного права на житлове приміщення, що звільнилося в тому ж кооперативі. Цей спір підвідомчій загальним зборам ЖБК.

Чи виникли в даному випадку цивільні процесуальні правовідносини, регульовані нормами ЦПК України. Назвіть підстави виникнення процесуальних правовідносин?

29. Подружжя Герасимови з двома малолітніми дітьми за договором найму займають двокімнатну квартиру. Виконком районної Ради пред'явив позов до Герасимова провиселення його сім'ї до іншого житлового приміщення у зв'язку зі знесенням дому, в якому вони проживають. В позовній заяві в якості відповідача був вказаний лише наймач квартири – Герасимов.

Визначте сторін по справі, чи є співучасть?

30. Гр. Колотилов, керуючи автомобілем, що належав його батьку, у результаті наїзду розбив мотоцикл гр. Євсєєва, що знаходився на узбіччі.

Останній звернувся в суд з позовом про відшкодування збитків, заподіяних Колотиловим.

Визначьте осіб, що можуть брати участь у даній справі. Чи може змінитися рішення, якщо Колотилов буде мати доручення на керування автомобілем, видане батьком? Чим відрізняються треті особи на стороні відповідача від співвідповідачів?

31. Студент університету Орлов В. займався у Дніпропетровській міській бібліотеці. Під час занять він висмикнув із рідкої книги декілька сторінок та поклав їх у свій зошит. Коли Орлов здавав книгу це пошкодження було виявлено. За фактом пошкодження книги робітниками бібліотеки був складений акт.

Директор бібліотеки Олійник, дізнавшись про місце навчання Орлова, направила головному бухгалтеру університету акт про пошкодження книги та заяву про утримання із стипендії Орлова вартість книги у 10-ти кратному розмірі.

Яку консультацію про форму захисту права бібліотеки повинен надати юрист, в разі якщо до нього звернеться представник бібліотеки ?

32. Підготуйте заяву про усиновлення або про розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних і фізичних осіб. Які вимоги встановлено законом для таких заяв?

33. Скласти позовну заяву про розірвання шлюбу.

34. Скласти позовну заяву про розподіл майна подружжя.

35.Скласти позовну заяву про поновлення на роботі.

36. Скласти відзив на позовну заяву про розірвання шлюбу.

37. Скласти відзив на позовну заяву про розподіл майна подружжя.

38. Скласти відзив на позовну заяву про поновлення на роботі.
39. Скласти клопотання про витребування доказів.
40. Скласти клопотання про виклик свідків.
41. Скласти клопотання про призначення експертизи.
42. Скласти клопотання про долучення доказів.
43. Скласти клопотання про зміну предмету та підстав позову.
44. Скласти заяву про видачу судового наказу про стягнення аліментів.
45. Скласти заяву про видачу судового наказу про стягнення нарахованої але не виплаченої заробітної плати
46. Підготуйте заяву про скасування заочного судового рішення та призначення справи до розгляду.
47. Під час розгляду судом господарського спору було встановлено, що позов подано до неналежного відповідача. Згоди позивача на заміну відповідача не було, але суд за своєю ініціативою виніс ухвалу про заміну відповідача. Сторони оскаржили це рішення як незаконне.

Дайте правову оцінку ситуації.

48. ВАТ «Сумський машинобудівний завод» звернувся до господарського суду з позовом до СФГ «Анастасія» про стягнення вартості відпущених відповідачу 4 колес до сільськогосподарської техніки, що складає 12 тис. грн..

Складіть позовну заяву.

49. ВАТ «Сумське зерносховище» та СФГ «Анастасія» домовились про зберігання посівного зерна останнього протягом 7 років.

Складіть договір між ВАТ «Сумське зерносховище» та СФГ «Анастасія».

50. Складіть зовнішньоекономічний договір.

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Загальна декларація прав людини.
2. Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права.
4. Конституція України.
5. Водний кодекс України.
6. Господарський кодекс України.
7. Закон України «Про вищу освіту».
8. Закон України «Про громадські об'єднання».
9. Закон України «Про міжнародні договори України»
10. Закон України «Про освіту».
11. Закон України «Про охорону земель».
12. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
13. Закон України «Про правонаступництво України»
14. Земельний кодекс України.
15. Кодекс адміністративного судочинства України.
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення.

17. Кодекс України про надра.
18. Кримінальний кодекс України
19. Кримінальний процесуальний кодекс України.
20. Лісовий кодекс України.
21. Цивільний кодекс України
22. Цивільний процесуальний кодекс України.
23. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти. Вид. 6- те, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 квіт. 2021 р. Харків : Право, 2021. 196 с.
24. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галунько В., Діхтісвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
25. Адміністративне процесуальне право: Навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 320 с.
26. Адміністративний процес України (у схемах) : навчальний посібник / М.М. Бурбика, М. В. Колеснікова, А. В. Солонар. Суми : Сумський державний університет, 2019. 108 с
27. Андронов І. В. Судові рішення в цивільному процесі України [Текст] : монографія / І. В. Андронов ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Одеса : Юридична література, 2018. 370 с.
28. Антипов В.ї. Кримінальний кодекс України в контексті міжнародного права та практики Європейського суду з прав людини: правові норми, судова практика, науково-практичний коментар. Харьків: Право, 2019. 1200 с.
29. Апаров А. М. Адміністративно-процесуальне право: стан та перспективи розвитку: автореф. дис....д-ра юрид. наук: 12.00.07 Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2015. 40 с.
30. Біла-Тіунова Л.Р. Публічна служба. Навчально-методичний посібник. Одеса : ОЮА, 2019.
31. Боднарчук О. Г. Земельне право : навч. посіб. / О. Г. Боднарчук, К. М. Васьківська, А. П. Гаврилішин ; Ун-т державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2021. 446 с.
32. Бородін І.Л. Адміністративне право України: підручник. Київ: Алсрта, 2019.548 с.
33. Будяченко О.М. Земельне право в схемах: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2017. 78 с.
34. Бурбика М.М., Солонар А.В., Янішевська К.Д. Адміністративне право України. Навчальний посібник. Суми: Мрія, 2015. 358 с.
35. Валєєв Р.Г. Освітнє право України : навч. посібник. Луганськ : Елтон-2, 2011. 287 с.
36. Вища освіта та Європейський освітній простір / В. Крижко, М. Елькін, О. Старокожко, К. Тільчарова, О. Грицайова. Бердянськ. Видавець Ткачук О.В. 2015. 448 с.

37. Галунько В.В., Армаш Н.О., Діхтієвський П.І. та ін. Адміністративне право: повний курс. Підручник. Херсон : Олді-Плюс, 2018. 446 с.

38. Господарське право : підручник : у 2 ч. - Ч. 1 / [В. Ф. Опришко, Н. С. Хатнюк, Н. А. Фукс та ін.1 ; за заг. рсд. В. Ф. Опришка та Н. С. Хагнюк. К. :КІІЕУ, 2011. 507 с.

39. Господарське право України: навчальний посібник. / Л. М. Апаров, О. М. Онищенко. Т. 1. Загальна частина. К.: КДАВТ ім. гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного. К.: Істина, 2016. 452 с.

40. Господарське право України: навчальний посібник: у 2 т. / А. М. Апаров, О. М. Ониіценко. Т. 2. Особлива (Спеціальна) частина. К.: Державний університет інфраструктури та технологій. К.: Істина, 2018. 448 с.

41. Господарське право України: Навчально-методичний комплекс дисципліни / уклад.: А. М. Апаров, О. М. Онищенко. К.: КДАВТ. Київ, 2016. 108 с.

42. Господарське процесуальне право України : навч. посібник для підготовки до іспитів / упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. К. : Центр учб. л-ри, 2014. 208 с.

43. Деревянко Б.В. Правове регулювання господарської діяльності навчальних закладів: дис. д-ра юрид. наук: 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право». Донецьк, 2014. 504 с.

44. Доліненко Л. О., Доліненко В. О., Сарновська С. О. Цивільне право України: навчальний посібник. К.: Кондор, 2015. 356 с.

45. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право. Навчальний посібник / За заг. ред. М.І. Хаврошока. К.: Ваіте, 2014. 944 с.

46. Ємельянов В.11. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин. Навчально-практичний посібник/ В.11. Ємельянов. Х.: Право, 2018. 42 с.

47. Законодавство України у сфері освіти та професійного навчання (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти) / Упор. Б.Г. Чижевський, В.П. Головінов, Є.В. Красняков, М.М. Шевченко. Київ: Парламентське видавництво. 2013. 376 с.

48. Земельне право України: навч. посіб. / [І.І. Каракаш та ін.]; за ред. І.І. Каракаша і Т.Є. Харитонової. 2-ге вид. переробл. і допов. Одеса: Юрид. літра, 2017. 588 с.

49. Земельне право України: навч. посібник / І.І. Килимник, О.І. Міхно; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015. 165 с.

50. Ківалов С.В., Біла-'Тіунова Л.Р., Білоус-Осінь Т.І. Адміністративне право. Навчальний посібник. Одеса: ОЮА, 2019.

51. Корнєєв Ю.В. Земельне право України: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 200 с.

52. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій / А.А. Вознюк; вступне слово д.ю.н., проф. О.О. Дудорова. Київ : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

53. Кримінальний процес : навч.-метод. посібн. / О.В.Поліщук, С.Л.Деревянкін, С.В. Албул, О.Б. Пойзнер. Одеса : ОДУВС, 2014. 266 с.

54. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи: Навч. посібник / А.В.Молдован, Р.С. Кадавець К. Правова єдність, 2015. 351с.

55. Кримінальний процес. Загальна частина. Підручник/ Л.Д. Удалова, О.П. Кучинська, О.Ю. Татаров К. ВД «Дакор» 2015. 72 с.

56. Кримінальний процес. Навч.посібник / Л.М. Лобойко, О.А. Банчук К. «Ваіте» 2014. 279 с.

57. Мазур О.С. Цивільне право України: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2016. 384 с

58. Мирошниченко В.О. Мирошниченко Ю.А., Фролов Ю.М. Освітнє право у схемах та таблицях: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 145 с.

59. Молдаван А.В., Кацавець Р.С. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи. К.: Алерта, 2014. 352 с.

60. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка [9-те вид., перероб. та доповн.]. К Юридична думка, 2021. 1316 с.

61. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України : підручник / Л. М. Ніколенко. Одеса : Фенікс, 2011. 512 с.

62. Освітнє право : конспект лекцій / за заг. ред. В.В. Астахова ; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». Харків : Вид-во НУА, 2011. 144 с.

63. Панченко М. І. Цивільне право України: Навчальний посібник. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2015. 583 с.

64. Пригоцький В. А. Цивільний процес : курс лекцій; Вінниц. соц.-екон. ін-т Відкрит. міжнар. ун-ту розвитку людини «Україна». Вінниця : Нілан, 2017. 482 с.

65. Стандартизація професійної освіти: теорія і практика: монографія / за ред. А.А. Каленського та ін. Житомир: «Полісся», 2018. 256 с.

66. Стоянов А. Д. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. К. : ЦУЛ, 2014. 384 с.

67. Управління освітою: рефлексивний підхід: колект. монограф. / за заг. ред. проф. В.В. Крижка. Бердянськ. Видавець Ткачук О.В. 2016. 608 с.

68. Харитонов Є. О., Дрішлюк Л. І. Цивільне право України. Елементарний курс: Навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2016. 352 с.

69. Цивільне право та процес (2 частина) : навч. посіб. / кол. авт. [Коваленко А. В. (кер.), Круглова О. О. та ін.]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 128 с.

70. Цивільний процес : навч. посіб. / [Гусаров К. В. та ін.]. Харків : Право, 2018. 359 с.

71. Цивільний процес : посіб. для підгот. до іспитів / Андріанова Ж. І. [та ін.]; [за заг. ред. І. С. Тімуш]. Дніпро : Середняк Т. К, 2016. 206 с.

72. Цивільний процес України: підручник / кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 768 с.

73. Цивільний процес. Кол. авт. Н. Ю. Голубєва, І. В. Андронов, І. С.Апалькова. Цивільне процесуальне право України. Одеса:Гельветика, 2019. 435 с.

Інформаційні інтернет-ресурси

1. http://zakon.rada.gov.ua/
2. http://www.president.gov.ua/
3. http://www.kmu.gov.ua/
4. https://minjust.gov.ua/
5. http://www.dkrp.gov.ua/
6. http://www.scourt.gov.ua/
7. http://court.gov.ua/
8. http://www.reyestr.court.gov.ua/
9. https://repository.sspu.sumy.ua/